

*Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Choroszczy
ul. Dominikańska 2, 16 – 070 Choroszcz*

SPRAWOZDANIE

**z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania
Przemocy Domowej
oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej**

za 2023 rok

**DYREKTOR
MIEJSKO - GMINNEGO
OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
w Choroszczy**

mgr Małgorzata Kiryluk

17 -04- 2024

Choroszcz 2024

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej wskazuje, że do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, w tym:

- opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej,
- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową,
- zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia,
- tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Zespół Interdyscyplinarny to grupa specjalistów z różnych instytucji, łącząca swoją wiedzę, umiejętności oraz możliwości wynikające z działalności instytucji, którą reprezentują, podejmująca współpracę i skoordynowane działania, mające na celu niesienie pomocy osobom krzywdzonym oraz przeciwdziałanie zjawisku przemocy.

Zespół Interdyscyplinarny stanowi element gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej i jest metodą pracy, opartą na systemowej współpracy lokalnych instytucji, podmiotów i służb na wielopłaszczyznowym podejściu do problemu przemocy.

Podstawą prawną funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Choroszcz jest:

- ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r., poz. 424),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2023r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2023 r. poz. 1870),
- Uchwała Nr XLVII/469/2023 Rady Miejskiej w Choroszczy z dnia 4 sierpnia 2023 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego w Gminie Choroszcz ze zmianami,
- Zarządzenie Nr 523/2023 Burmistrza Choroszczy z dnia 18 września 2023 roku w sprawie powołania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Choroszcz ze zmianami.

Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego działają na podstawie wyżej wymienionych aktów prawnych oraz porozumień zawartych między Burmistrzem Choroszczy a podmiotami, których przedstawiciele wchodzi w skład Zespołu. Członkowie Zespołu wykonują zadania w ramach obowiązków zawodowych i służbowych. Porozumienie stanowi jednocześnie formę zobowiązania do zapewnienia i stworzenia możliwości udziału w posiedzeniach i pracach Zespołu lub grup diagnostyczno – pomocowych. Obsługę organizacyjno – techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego zapewnia Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Choroszczy.

ZADANIA ZESPOŁU INTERDYSCYPLINARNEGO.

Do zadań zespołu interdyscyplinarnego należy tworzenie warunków umożliwiających realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz integrowanie i koordynowanie działań podmiotów zajmujących się problematyką przemocy w szczególności przez:

- diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym,
- inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzenie ich wykonywania właściwym podmiotom,
- inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową,
- opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej,
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym,
- powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych i bieżące monitorowanie realizowanych przez nie zadań,

- monitorowanie procedury "Niebieskie Karty",
- przekazywanie informacji, o której mowa w art. 9e ust. 3, oraz dokumentacji, o której mowa w art. 9c ust. 5a,
- kierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową,
- składanie, na wniosek grupy diagnostyczno-pomocowej, zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. - Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2023 r. poz. 2119).

ZADANIA GRUP DIAGNOSTYCZNO – POMOCOWYCH.

Do zadań grup diagnostyczno – pomocowych należy w szczególności:

- dokonanie, na podstawie procedury "Niebieskie Karty", oceny sytuacji domowej osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową,
- realizacja procedury "Niebieskie Karty" w przypadku potwierdzenia podejrzenia wystąpienia przemocy domowej, zwłaszcza w sytuacji wystąpienia ryzyka zagrożenia życia lub zdrowia,
- zawiadomienie osoby podejrzanej o stosowanie przemocy domowej o wszczęciu procedury "Niebieskie Karty" pod jej nieobecność,
- realizacja działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową,
- występowanie do zespołu interdyscyplinarnego z wnioskiem o skierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową albo w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową,
- występowanie do zespołu interdyscyplinarnego z wnioskiem o złożenie zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. - Kodeks wykroczeń,
- monitorowanie sytuacji osób doznających przemocy domowej, a także zagrożonych wystąpieniem przemocy domowej, w tym również po zakończeniu procedury "Niebieskie Karty",
- zakończenie procedury "Niebieskie Karty",
- dokumentowanie podejmowanych działań, stanowiących podstawę:
 - a) uznania braku zasadności wszczęcia procedury "Niebieskie Karty",
 - b) wszczęcia procedury "Niebieskie Karty",
 - c) informowanie przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego o efektach podjętych działań w ramach procedury "Niebieskie Karty".

Cel główny i cele szczegółowe.

Celem głównym Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej jest **„Zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie oraz udzielenie wsparcia dla osób doświadczających przemocy w Gminie Choroszcz”**.

Cel główny był realizowany poprzez następujące cele szczegółowe:

1. Podnoszenie świadomości i wrażliwości mieszkańców Gminy Choroszcz wobec przemocy domowej.
2. Zwiększenie dostępności kompleksowego wsparcia dla osób dotkniętych przemocą domową.
3. Zwiększenie dostępności i skuteczności działań interwencyjnych i oddziaływań korekcyjnych na sprawców przemocy domowej.
4. Zwiększenie kompetencji pracowników służb realizujących zadania na rzecz przeciwdziałania przemocy.

1. Cel szczegółowy.

Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców Gminy Choroszcz na temat zjawiska przemocy domowej.

- a) Prowadzenie działań informacyjno – edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.
- Prowadzenie doradztwa i porad psychoterapeutycznych w Punkcie Konsultacyjnym Uzależnień w Choroszczy. Z porad skorzystało 145 osób, udzielono 275 konsultacji.
 - Zakupiono materiały profilaktyczne kampanii „Reaguj na przemoc”, które były dystrybuowane podczas wydarzeń organizowanych w gminie Choroszcz, a także w szkołach podstawowych.
 - Promowano ogólnopolskie kampanie społeczne, np. #Rozmawiaj#Reaguj.
 - Zakupiono materiały profilaktyczno – edukacyjne w ramach kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł”.
- b) Prowadzenie w placówkach oświatowych działalności edukacyjnej na temat zjawiska przemocy.
- W Szkole Podstawowej w Choroszczy zorganizowano Szkolny Dzień Profilaktyki – były to spotkania uczniów klas piątych, szóstych i siódmych z dzielnicowym Posterunkiem Policji w Choroszczy. Celem spotkań było poszerzenie kompetencji uczniów w zakresie przestrzegania zasad bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życia codziennego. Policjant poruszył tematykę odpowiedzialności prawnej młodzieży za zachowania agresywne, demoralizację i przemoc z wykorzystaniem narzędzi technologicznych. Uczniowie dowiedzieli się, że np. umieszczanie w Internecie obraźliwych tekstów czy nagrywanie na telefonach komórkowych filmów może wiązać się z naruszeniem dóbr osobistych i grozi odpowiedzialnością karną. Funkcjonariusz poruszył tematykę dotyczącą podstawowych norm bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Uczniom zostały przypomniane numery alarmowe i sposoby wzywania pomocy. Funkcjonariusz przypomniiał standardy zachowania się w szkole (zarówno na lekcjach jak i podczas przerw). Prowadzący podkreślił uczniom, że mają prawo czuć się bezpieczni zarówno w szkole, w domu i na ulicy. W trudnej sytuacji mogą liczyć na pomoc osób i instytucji do tego powołanych. W spotkaniach wzięło udział ok. 180 osób.
 - W Szkole Podstawowej w Choroszczy dzielnicowy z Posterunku Policji w Choroszczy przeprowadzał 6 spotkań edukacyjnych na temat zjawiska przemocy dla uczniów klas szóstych, siódmych i ósmych.
 - Zorganizowano warsztaty dla rodziców pn.: „Budowanie relacji w rodzinie”. W warsztatach wzięło udział 12 rodziców.
- c) Edukacja rodziców na temat form i metod wychowawczych.
- W Szkole Podstawowej w Choroszczy zorganizowane było szkolenie dla nauczycieli i rodziców „Cyberprzemoc a relacje koleżeńskie”. Szkolenie miało na celu podnoszenie umiejętności wychowawczych rodziców i nauczycieli. W szkoleniu wzięło udział 35 nauczycieli i 10 rodziców.
 - Udostępniono poradnik dla rodziców: Cyberprzemoc – włącz blokadę na nękanie. Witryna miała 908 odsłon na stronie www Szkoły Podstawowej w Choroszczy. Udostępnienie rodzicom publikacji miało na celu podniesienie umiejętności wychowawczych i wzmacnianie wychowawczej roli rodziny.
- d) Prowadzenie bieżącego monitoringu zjawiska przemocy.
- Omawianie bieżących kwestii i wymiana doświadczeń w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej podczas posiedzeń członków Zespołu Interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno - pomocowych. Odbyły się 4 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego. Powołano 55 grup roboczych i odbyły się 142 spotkania grup diagnostyczno – pomocowych

w celu zdiagnozowania i dokonania analizy sytuacji rodziny, w której dochodzi do przemocy oraz udzielenia stosownej pomocy.

- e) Rozpowszechnianie przez JST informatorów w wersji elektronicznej zawierających dane podmiotów działających w zakresie przeciwdziałania przemocy. Liczba zamieszczonych informacji o instytucjach działających w zakresie przeciwdziałania przemocy.
- Rozpowszechniano aktualne dane teleadresowe placówek świadczących pomoc osobom doznającym przemocy domowej oraz placówek zapewniających miejsca noclegowe dla osób stosujących przemoc.

2. Cel szczegółowy.

Zwiększenie dostępności kompleksowego wsparcia dla osób dotkniętych przemocą domową.

- a) Zapewnienie i poszerzenie bezpłatnej oferty pomocowej dla osób dotkniętych przemocą.

Rodzaj działania	Wskaźnik			
	Udzielanie pomocy w formie poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego przez instytucje publiczne osobom doświadczającym przemocy w rodzinie.	Liczba osób objętych pomocą w formie poradnictwa	Ogółem	
w tym:			pedagogicznego	14
		psychologicznego	27	
		prawnego	6	
		socjalnego	184	
		zawodowego i rodzinnego	0	

Rodziny mają możliwość uzyskać bezpłatne wsparcie prawne w ramach Nieodpłatnego Punktu Poradnictwa Obywatelskiego, działającego w Choroszczy. Pomoc obejmuje:

- poinformowanie osoby uprawnionej o obowiązującym stanie prawnym, o przysługujących jej uprawnieniach lub o spoczywających na niej obowiązkach, lub
- wskazanie osobie uprawnionej sposobu rozwiązania jej problemu prawnego, lub
- udzielenie pomocy w sporządzeniu projektu pisma w sprawach, z wyłączeniem pism procesowych w toczącym się postępowaniu przygotowawczym lub sądowym i pism w toczącym się postępowaniu sądowo – administracyjnym, lub
- sporządzenie projektu pisma o zwolnienie od kosztów sądowych lub ustanowienie pełnomocnika z urzędu w postępowaniu sądowym lub ustanowienie adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego w postępowaniu sądowo – administracyjnym.

- b) Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w Ośrodku Interwencji Kryzysowej.

Jedna rodzina uzyskała pomoc w formie umieszczenia w Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Białymstoku (matka z 2 dzieci).

- c) Interweniowanie oraz reagowanie właściwych służb na przemoc domową poprzez realizowanie procedury „Niebieskie Karty”.

Rodzaj działania	Wskaźnik	
Stosowanie procedury „Niebieskie Karty” przez uprawnione podmioty	Liczba sporządzonych formularzy „Niebieska Karta – A” wszczynających procedurę	48
	Liczba sporządzonych formularzy „Niebieskich Kart – C” przez członków ZI/GDP	23
	Liczba sporządzonych formularzy „Niebieskich Kart – D” przez członków ZI/GDP	27
	Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”	55

	Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” w sytuacji:	ustania przemocy domowej	20
		rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań	22

3. Cel szczegółowy.

Zwiększenie dostępności i skuteczności działań interwencyjnych i oddziaływań korekcyjnych na sprawców przemocy domowej.

- a) Kierowanie osób stosujących przemoc w rodzinie do uczestnictwa w Programie korekcyjno – edukacyjnym dla sprawców przemocy.
 - Do udziału w programie korekcyjno – edukacyjnym dla sprawców przemocy skierowano 5 osób, wszystkie osoby ukończyły program.
- b) Kierowanie osób stosujących przemoc w rodzinie do Placówek Lecznictwa Odwykowego osób nadużywających alkoholu.
 - Na leczenie odwykowe skierowano 7 osób.
- c) Udzielanie informacji sprawcom przemocy na temat programów korekcyjno – edukacyjnych.
 - Udzielono informacji 5 sprawcom przemocy na temat programów korekcyjno – edukacyjnych.
- d) Izolowanie osób stosujących przemoc w rodzinie od osób jej doświadczających wykorzystując obowiązujące rozwiązania prawne oraz zastosowanie środków zapobiegawczych w postępowaniu karnym.
 - Wobec 3 osób orzeczono zakaz kontaktowania się z pokrzywdzonym i zakaz zbliżania.
 - Wobec 3 osób orzeczono nakaz opuszczenia lokalu.
 - Wobec 3 osób orzeczono dozór Policji.

4. Cel szczegółowy.

Zwiększenie kompetencji pracowników służb realizujących zadania na rzecz przeciwdziałania przemocy.

Organizowanie szkoleń dostarczających wiedzy i umiejętności z zakresu przeciwdziałania negatywnym zjawiskom społecznym.

- Zorganizowano 3 szkolenia dla 6 pracowników.

Sporządziła:

Małgorzata Kiryluk

Dyrektor

Miejsko – Gminnego

Ośrodka Pomocy Społecznej w Choroszczy

Choroszcz, dnia 29.03.2024r.